EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.10.3.
COM(2011) 634 végleges

2008/0183 (COD)

Módosított javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az 1290/2005/EK és 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek az Unió leginkább rászoruló személyei részére történő élelmiszerosztás tekintetében történő módosításáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT ELŐTÖRTÉNETE

A javaslatot a Bizottság elfogadta: 2008. szeptember 17-én

A javaslat továbbításra került a Tanács és az Európai Parlament felé – COM(2008) 563 végleges: 2008. október 15-én (2008/0183 (CNS))

Az Európai Parlament véleménye – első olvasat: A 2009. március 26-án elfogadott véleményt megerősítette a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének a folyamatban lévő intézményközi döntéshozatali eljárásokra gyakorolt hatásairól szóló, 2010. május 5-i állásfoglalás (COM(2009) 0665)- gyűjtőközlemény).

2009. március 26-i ülésén az Európai Parlament Czeslaw Siekerski 20 módosítást tartalmazó jelentését első olvasatban 425 „igen", 71 „nem" szavazattal és 62 tartózkodással elfogadta.

2010. szeptember 17-én a Bizottság módosított javaslatot (COM(2010) 486 végleges) fogadott el. Ez a módosított javaslat a nemzeti társfinanszírozási arány csökkentése mellett 500 millió EUR-ban állapítja meg az európai uniós hozzájárulás felső határát, valamint számos technikai kiigazítást határoz meg az Európai Parlament által javasolt módosítások nyomán. A módosított javaslat a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésére való tekintettel is kiigazításra került.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye a módosított javaslatról: CESE 70/2011, elfogadásra került 2011. január 20-án (referens: Lucan úr).

A Régiók Bizottságának véleménye a módosított javaslatról: CdR 340/2010, elfogadásra került 2011. január 27-én (referens: Martikainen úr).

Ez az új módosított javaslat a módosított javaslat (COM(2010) 486 végleges) helyébe lép.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

A 3730/87/EGK tanácsi rendelet megállapította azokat az általános szabályokat, amelyek szerint a kijelölt szervezeteket intervenciós készletekből származó élelmiszerekkel kell ellátni, hogy azokat e szervezetek a Közösség leginkább rászoruló személyei számára szétoszthassák. E rendeletet később hatályon kívül helyezték és beillesztették a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló rendeletbe (az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet).

Az e program által biztosított intervenciós készletek a leginkább rászorulók élelmiszer-ellátásának megbízható forrását jelentették több mint két évtizeden át. Az Unió egymást követő bővítéseivel, amelyek következtében jelentősen megnövekedett az Unió rászoruló népessége, az élelmiszerosztás iránti igény is megnőtt. 2010-ban több mint 18 millióan élvezték e program előnyeit.

A közös agrárpolitikának (KAP) – a Szerződés 39. cikkének (1) bekezdésében meghatározott – célkitűzései között szerepel a piacok stabilizálása és a fogyasztók elfogadható ár ellenében történő ellátásának biztosítása. Másfelől a Szerződés 174. cikke kitűzi az Unió társadalmi kohéziójának erősítésére vonatkozó célt. Az Unió leginkább rászoruló személyei élelmezési bizonytalanságának csökkentésével és az állami intervenciós készletek csökkentéséhez való hozzájárulással a program elősegíti mindezeknek a céloknak a teljesülését.

Az elmúlt években a KAP-ot jelentősen átalakították, áthelyezve a hangsúlyt a termelékenység növelésének elsődleges célkitűzéséről a mezőgazdaság hosszú távú fenntarthatóságának fokozására, aminek eredményeképpen csökkentek a mezőgazdasági termékek intervenciós készletei. Az élelmiszer-osztási programra vonatkozó jogi kereteket hozzá kell igazítani e megváltozott körülményekhez.

Az Európai Parlament a legrászorultabbak élelmiszer-segélyezése európai programjának megvalósításában részt venni jogosult karitatív szervezetek ellátásáról szóló, 2006. április 4-i nyilatkozatában aggodalmát fejezte ki a rászorulók európai élelmiszersegély-programjának jövőjéért, és annak megerősítéseként, hogy szükség van e személyek élelmezési igényeinek kielégítésére, felkérte a Bizottságot és a Tanácsot, hogy biztosítsák az európai élelmiszersegély-program folyamatosságát.

2008. május 22-én az Európai Parlament állásfoglalást fogadott el az EU és a fejlődő országok élelmiszerárainak emelkedéséről, amelyben hangsúlyozta az élelmiszerhez való jog alapvető mivoltát, valamint annak szükségességét, hogy minden ember mindenkor elegendő élelmiszerhez juthasson az aktív és egészséges élet biztosítása érdekében.

A Bizottság már 2008. május 20-i, „Az emelkedő élelmiszerárak jelentette kihívás kezelése – Irányvonalak az uniós fellépés számára” című közleményében elismerte a szóban forgó program fontosságát. 2008. június 18-án az Európai Bizottság elnöke a Parlamentben elmondott beszédében jelezte, hogy a Bizottság e kezdeményezés költségvetését kétharmadával meg kívánja emelni.

2011. április 13-án az Európai Bíróság (T-576/08 ügy) megsemmisítette a piaci beszerzéseket előíró 2009-es elosztási terv rendelkezéseit. Mindezek következtében a Bizottság kénytelen volt a 2012-es elosztási terv tekintetében kizárólag a meglévő intervenciós készletekre támaszkodni. A 2012-es elosztási terv költségvetése ezért mindössze 113 millió EUR, vagyis az előző évi terv negyedénél is kisebb.

A Bizottság 2011. június 29-én közleményt fogadott el a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről. A leginkább rászorulókat érintő élelmiszer-osztási programmal kapcsolatban a közlemény azt javasolja, hogy az a jövőben az 1. fejezetből kerüljön finanszírozásra 2,5 milliárd EUR összértékben (2011-es árak).

2011. július 7-i állásfoglalásában az Európai Parlament átmeneti megoldás kidolgozására kérte fel a Bizottságot és a Tanácsot a jelenlegi többéves finanszírozási keret hátralévő évei tekintetében annak érdekében, hogy elkerülhető legyen az élelmiszersegélynek az 500 millió EUR értékű finanszírozás 113 millió EUR értékűre mérséklődése miatti nagymértékű csökkenése, valamint annak biztosítására, hogy az élelmiszersegélytől függőket ne fenyegesse az a veszély, hogy nem

megfelelő minőségű élelmiszereket fogyasztanak. A helyi hatóságoktól a nem kormányzati szerveken át a karitatív szervezetekig az európai civil társadalom számos képviselője adott hangot aggodalmának a program jövője miatt, és mindannyian arra szólították fel az Unió intézményeit, hogy találjanak megoldást a program folytatásának biztosítására.

3. AZ EREDETI JAVASLAT FŐ ELEMEI

2008-ban a Bizottság az élelmiszer-osztási programnak a következő elemekre épülő felülvizsgálatát javasolta (COM (2008) 563 végleges):

- Az ellátás két forrása. Az élelmiszer intervenciós készletekből vagy a piaci beszerzésekből származna. A piacról való beszerzés a jövőben nem korlátozódna azokra az esetekre, amikor átmenetileg nem állnak rendelkezésre intervenciós készletek. Ha azonban megfelelő intervenciós készletek állnak rendelkezésre, akkor ezek felhasználása elsőbbséget fog élvezni.

- A kiosztásra kerülő élelmiszerek nagyobb választéka és világosabb prioritások. A program keretében kiosztott élelmiszerek táplálkozástani egyensúlyának javítása érdekében a kiosztásra kerülő élelmiszerek választékát a jövőben nem korlátoznák az intervenció alá tartozó termékekre. Az élelmiszereket a tagállamok hatóságai választanák ki a nemzeti élelmiszer-osztási programok keretében, amelyekben meghatároznák a leginkább rászoruló személyek részére történő élelmiszerosztásra vonatkozó célkitűzéseket és prioritásokat, a táplálkozási szempontokkal együtt.

- Hosszú távú perspektíva. Az élelmiszer-osztási tevékenység hosszú távú tervezést és alapos előkészítést igényel az érintett nemzeti hatóságok és a karitatív szervezetek részéről. Hatékonyságának növelése érdekében az uniós élelmiszer-osztási programot három évre hoznák létre. A segélynek a második és a harmadik évre megjelölt összegei csak indikatív jellegűek lennének, ezeket a későbbiekben még jóvá kellene hagyni. Ezenkívül a Bizottság javasolja az Unió pénzügyi hozzájárulására vonatkozó felső határ megállapítását.

- Társfinanszírozás. A társfinanszírozás bevezetése alátámasztaná a program kohéziós aspektusát, biztosítaná a megfelelő tervezést és erősítené a szinergia-hatásokat. A zökkenőmentes bevezetés elősegítése és a rendelkezésre bocsátott közösségi forrásoknak továbbra is nagyarányú igénybevétele érdekében a 2010–2012-re szóló tervben a közösségi társfinanszírozás aránya 75%-ot, illetve a kohéziós támogatásban részesülő tagállamokban 85%-ot tenne ki. Ezt követően a 2013–2015-re vonatkozó tervtől kezdődően a közösségi társfinanszírozás aránya 50%-os, illetve 75%-os lenne.

- A nyomon követés és a rendszeres jelentéstétel megerősítése. A különböző szintű jelentéstételi kötelezettségekre vonatkozó előírások szigorodnának; többek között a Bizottság is jelentést nyújtana be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

A 2008-as javaslathoz hatásvizsgálat is készült bizottsági szolgálati munkadokumentum (SEC(2008)2436/2) formájában.

4. A BIZOTTSÁG VÉLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENT MÓDOSÍTÁSAIRÓL; AZ ÚJ MÓDOSÍTOTT JAVASLAT ELEMEI

Véleményében az Európai Parlament határozottan szót emelt annak érdekében, hogy a program fenntartása teljes egészében uniós finanszírozással történjen (5., 10., 16., 17., 18. és 19. módosítás). Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményében hasonló kívánság tükröződik.

A részt vevő tagállamok nemzeti hatóságai és a civil társadalom számos egyéb képviselője kifejezésre juttatta azt a kívánságát, hogy a programot továbbra is kizárólag uniós költségvetésből finanszírozzák. Érvelésük szerint a jelenlegi pénzügyi válságban bizonyos tagállamok nem lennének képesek biztosítani a finanszírozás rájuk háruló részét, így az élelmiszer-osztási program éppen akkor szakadna meg, amikor arra a legnagyobb szükség van.

Ezenkívül a Bizottság tudatában van annak, hogy egyre többen szorulnak élelmiszersegélyre Európában.

Mindennek fényében a Bizottság úgy határozott, hogy a módosított javaslat (COM(2010)486 végleges) helyébe ezt az új módosított javaslatot lépteti.

Tekintettel arra, hogy az élelmiszer-osztási programok hozzájárulnak mind a közös agrárpolitikai célok teljesüléséhez, mind az uniós társadalmi kohézió erősödéséhez, a Bizottság úgy véli, hogy mindez jobban kifejeződésre jutna a javaslatban, ha az kettős jogalapra épülne (a 42. és 43. cikk együtt a 175. cikk (3) bekezdésével).

Az új módosított javaslat értelmében a program finanszírozása a jövőben is 100%-os mértékben uniós forrásokból fog történni, ám a költségvetési stabilitás biztosítása érdekében az uniós finanszírozás felső határa továbbra is évi 500 EUR marad.

A 8., 11., 13. és 14. módosítás egyéb lényeges változtatásokat is tartalmaz, amelyeket a Bizottság e módosított javaslatban elfogadott, noha a Bizottság által választott szövegezés adott esetben eltér az Európai Parlament által javasolttól. A 8. módosítás bevezeti az élelmiszerek uniós származásának elvét, amely ebben a módosított javaslatban olyan prioritásként szerepel, amelyről a tagállamok a szétosztandó élelmiszerek típusának kiválasztásakor dönthetnek. A 11. módosítás előírja az elosztó központok számára azt a kötelezettséget, hogy az Unió részvételét a programban egyértelműen jelezzék; a módosítást a Bizottság e módosított javaslatba belefoglalta, a részletes szabályok később kerülnek elfogadásra. A 13. módosítás szerint az élelmiszereket versenyalapú eljárások alapján kellene beszerezni, amit mostani formájában a javaslat egyértelműen jelez. Végül a 14. módosítás a karitatív szervezetek raktározási költségeinek visszatérítésére irányul: ez is szerepel a jelenlegi javaslatban.

A Bizottság hamarosan jogalkotási javaslatokat fog elfogadni a többéves finanszírozási kerettel kapcsolatban, köztük egy olyat, amely az 1. fejezetből finanszírozásra kerülő, rászorulók részére történő élelmiszerosztásról szól. Figyelemmel minderre, az előző javaslat szerinti hároméves terv már nem illik bele ebbe az új keretbe. Következésképpen az új módosított javaslat megtartja az éves tervek jelenlegi rendszerét.

Az eredeti javaslat többi eleme – nevezetesen az ellátás két forrása, az élelmiszerek nagyobb választéka a táplálkozási szempontok komolyabb figyelembevételével és a világosabb prioritásokkal együtt, valamint a hatékonyabb nyomon követés és jelentéstétel – továbbra is szerepel az új módosított javaslatban.

5. HOZZÁIGAZÍTÁS AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉSHEZ

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSz.) egyértelműen megkülönbözteti egyrészről azt a Bizottságra ráruházott hatáskört, amely olyan, nem jogalkotási aktusok (felhatalmazáson alapuló aktusok) elfogadására vonatkozik, amelyek a 290. cikknek megfelelően a jogalkotási aktusok egyes nem alapvető rendelkezéseit kiegészítik, illetve módosítják, másrészről a 291. cikknek megfelelően a végrehajtási aktusok elfogadására vonatkozó, a Bizottságra ráruházott hatáskört. A tagállamok felelősek az Európai Unió kötelező erejű jogi aktusainak végrehajtásáért, ám ha a jogalkotási aktus alkalmazása egységes végrehajtási feltételeket követel meg, akkor a Bizottság feladata azokat végrehajtási aktusok révén elfogadni.

A leginkább rászoruló személyeknek szóló élelmiszer-osztási programnak a Szerződés új rendelkezéseihez való hozzáigazítása révén a Bizottság által elfogadott, az intézkedés gördülékeny végrehajtását biztosító végrehajtási aktusok végrehajtási vagy felhatalmazáson alapuló aktusnak minősülnek.

Ez a módosított javaslat tartalmazza a program minden lényeges elemét, általános elvét és programozási szabályát, melyeket ily módon a jogalkotó határoz meg.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően a jogalkotó megbízza a Bizottságot, hogy egyes nem alapvető, de a program megfelelő működésének szempontjából fontos rendelkezéseket kiegészítsen, illetve módosítson. Ez a módosított javaslat úgy rendelkezik, hogy a Bizottságnak felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén el kell fogadnia az erőforrások elosztásának kiszámítására vonatkozó – az intervenciós készletek és a pénzügyi eszközök elosztására is kiterjedő – módszert, az intervenciós készletekből rendelkezésre bocsátott készletek könyv szerinti értékének meghatározását, valamint a forrásoknak a terv esetleges felülvizsgálatát követő újraelosztására vonatkozó módszert. A Bizottságnak elő kell írnia pályázati eljárások alkalmazását a terv végrehajtásával kapcsolatos összes művelet tekintetében, továbbá rendelkeznie kell a kérelmezők által letétbe helyezendő biztosítékokról, valamint a határidők be nem tartása és egyéb hiányosságok esetén a tagállamok által alkalmazandó szankciókra és csökkentésekre vonatkozó szabályokról.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 291. cikkének megfelelően a tagállamok felelősek a jogalkotó által elfogadott, jogilag kötelező erejű uniós aktusok végrehajtásáért. Szükségesnek tűnik azonban, hogy a program a részt vevő tagállamokban egységesen kerüljön végrehajtásra a torzulás vagy hátrányos megkülönböztetés kockázatának kiküszöbölése érdekében. Következésképpen ebben a módosított javaslatban a jogalkotó a Bizottságra ruházza rá a végrehajtási hatáskört a részletes szabályok és eljárások elfogadása, a tervek elfogadása és szükség esetén felülvizsgálata, valamint a következők meghatározása tekintetében: a hároméves tervekbe beépítendő további elemek; a kivonásokra alkalmazandó eljárások és határidők; a program végrehajtásáról szóló éves jelentés és a nemzeti élelmiszer-

osztási programok formátuma; a költségek visszatérítésének szabályai, beleértve a határidőket és a pénzügyi felső határokat is; a pályázati felhívásra vonatkozó feltételek és az élelmiszerekre és azok leszállítására alkalmazandó feltételek; az ellenőrzési programokra vonatkozó minimumkövetelmények; a kifizetési eljárásokra vonatkozó egységes feltételek, beleértve a nemzeti intervenciós hivatalok által ellátandó feladatokat is; továbbá az azon kötelezettségre vonatkozó részletes szabályok, hogy az Unió programban való részvételét mind a csomagoláson, mind az elosztó pontokon fel kell tüntetni.

6. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javasolt szabályok célja az Unió leginkább rászoruló személyei részére történő élelmiszerosztás programjára vonatkozó új rendelkezések végrehajtása. Az új programot teljes egészében az Unió fogja finanszírozni.

E módosított javaslat értelmében a program éves uniós finanszírozásának felső határa továbbra is 500 EUR marad.

7. A MÓDOSÍTOTT JAVASLAT

Tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 293. cikkének (2) bekezdésére, ez az új, Bizottság által módosított javaslat az alábbiakban olvasható.

2008/0183 (COD)

Módosított javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az 1290/2005/EK és 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek az Unió leginkább rászoruló személyei részére történő élelmiszerosztás tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre, és különösen annak 42. cikke első albekezdésére és 43. cikke (2) bekezdésére és 175. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára[1],

a javaslat nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére[2],

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére[3],

a rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) A kijelölt szervezeteknek az intervenciós készletekből származó élelmiszerekkel a Közösség leginkább rászoruló személyei számára történő szétosztás céljából való ellátására vonatkozó általános szabályok megállapításáról szóló, 1987. december 10-i 3730/87/EGK tanácsi rendelet[4], amelyet később hatályon kívül helyeztek és beillesztettek a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendeletbe (az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet)[5], több mint két évtizeden át az Unió leginkább rászoruló személyei részére történő élelmiszerosztás megbízható programjául szolgált, és a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése révén hozzájárult az uniós társadalmi kohézióhoz.

(2) A közös agrárpolitikának (KAP) a Szerződés 39. cikkében meghatározott célkitűzései között szerepel a piacok stabilizálása, valamint a fogyasztók elfogadható ár ellenében történő ellátásának biztosítása. Az évek során az élelmiszer-osztási program sikeresen segítette elő mindkét célkitűzés teljesítését, és az Unió leginkább rászoruló személyeit

---

1 HL C […], […], […]. o.
2 XX
3 HL C […], […], […]. o.
4 HL L 352., 1987.12.15., 1. o.
5 HL L 299., 2007.11.16., 1. o.

sújtó élelmezési bizonytalanság csökkentésével létfontosságú eszköznek bizonyult, amely – miközben csökkentette az intervenciós készleteket – hozzájárult az élelmiszerek széles körű hozzáférhetőségének garantálásához az Unióban. A leginkább rászoruló személyek részére történő élelmiszerosztás európai uniós programjának továbbra is garantálnia kell a KAP célkitűzéseit. Egyúttal elő kell segítenie az EU társadalmi kohéziójára vonatkozó célok teljesülését.

(3) Az Európai Parlament a legrászorultabbak élelmiszer-segélyezése európai programjának megvalósításában részt venni jogosult karitatív szervezetek ellátásáról szóló, 2006. április 4-i nyilatkozatában[6] megállapította, hogy a szóban forgó program megállta a helyét, és emberek milliói számára vált létfontosságúvá. Ezenkívül aggodalmát fejezte ki a legrászorultabbak élelmiszer-segélyezése európai programjának jövőjéért, és annak megerősítéseként, hogy szükség van e személyek élelmezési igényeinek kielégítésére, többek között felkérte a Bizottságot és a Tanácsot, hogy biztosítsák az európai élelmiszersegély-program folyamatosságát. Az Európai Parlament továbbá 2011. július 7-i állásfoglalásában átmeneti megoldás kidolgozására kérte fel a Bizottságot és a Tanácsot a jelenlegi többéves finanszírozási keret hátralévő évei tekintetében, hogy elkerülhető legyen az élelmiszersegélynek az 500 millió EUR értékű finanszírozás 113 millió EUR értékűre mérséklődése miatti nagymértékű csökkenése, valamint annak biztosítására, hogy az élelmiszersegélytől függőket ne fenyegesse az a veszély, hogy nem megfelelő minőségű élelmiszereket fogyasztanak.

(4) Az Unió egymást követő bővítései következtében megnőtt az élelmiszersegély-programok lehetséges kedvezményezettjeinek száma. Ugyanakkor az emelkedő élelmiszerárak kedvezőtlen hatást gyakoroltak a leginkább rászoruló személyek élelmiszer-ellátásának biztonságára és növelték az élelmiszersegélyek nyújtásának költségeit. Ennek eredményeként az évek során megnőtt az eredetileg a 3730/87/EGK rendelettel, jelenleg pedig az 1234/2007/EK rendelet 27. cikkével létrehozott program jelentősége. Ezért alapvető jelentőségű a program uniós szintű folytatása, valamint a változó piaci fejlemények tükrében történő további kiigazítása.

(5) A jelenlegi élelmiszer-osztási program az uniós intervenciós készletekből származó termékek szétosztásán alapul, amelyet ideiglenes jelleggel piaci beszerzések egészítenek ki. A KAP egymást követő reformjai és a termelői árak kedvező alakulása azonban az intervenciós készleteknek, valamint a rendelkezésre álló termékek körének fokozatos csökkenéséhez vezetett. Következésképpen a piaci beszerzéseket is a program állandó ellátási forrásává kell tenni az intervenciós készletek kiegészítése érdekében, arra az esetre, ha nem állnak rendelkezésre megfelelő intervenciós készletek.

(6) A program élelmiszerek piaci beszerzésén alapuló működtetése olyankor, amikor nem állnak rendelkezésre eloszthatóintervenciós készletek, különleges intézkedésnek minősül, amelyre az EU társadalmi kohéziójának megerősítésére vonatkozó célok teljesítéséhez van szükség.

(7) Arra a növekvő igényre, amely az Unióban az élelmiszersegély iránt mutatkozik, nem jelentheti az egyetlen választ egy uniós program. A leginkább rászorulók élelmiszer-biztonságának megteremtéséhez szükség van a közigazgatás által végrehajtott nemzeti

---

[6] HL C 293E., 2006.12.2., 170. o.

politikákra és a civil társadalom – köztük a helyi kezdeményezések – mobilizálására is. Egy erős kohéziós elemet tartalmazó uniós program ugyanakkor – különösen a kevésbé fejlett régiókban – mintául szolgálhat a leginkább rászorulók részére történő élelmiszerosztáshoz, elősegítheti szinergiák létrejöttét, és ösztönözheti a rászorulók élelmiszer-biztonságának növelésére irányuló állami és magánkezdeményezéseket. Ezenkívül hozzájárulhat a csökkenő mértékben rendelkezésre álló intervenciós készletek legjobb felhasználásához, tekintettel azok földrajzi szóródására a tagállamokban. Ezért az uniós program nem befolyásolhatja kedvezőtlenül az idevonatkozó nemzeti politikákat.

(8) A hatékony és eredményes költségvetési gazdálkodás biztosítása érdekében indokolt rögzíteni az uniós segítségnyújtás felső határát. Az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból (EMGA) történő finanszírozásra jogosult intézkedéseknek a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló, 2005. június 21-i 1290/2005/EK tanácsi rendelet[7] 3. cikkének (1) bekezdésében foglalt felsorolását ki kell egészíteni az Unió leginkább rászoruló személyei részére történő élelmiszerosztás programjával.

(9) A tapasztalat megmutatta, hogy az élelmiszer-osztási program irányítása terén bizonyos kiigazításokra van szükség. A Bizottságnak ezért a tagállamok által hozzá eljuttatott kérelmek és más relevánsnak ítélt információk alapján éves terveket kell kialakítania a program végrehajtására. A tagállamok élelmiszerek iránti kérelmeinek nemzeti élelmiszer-osztási programokon kell alapítaniuk, amelyekben a tagállamok – táplálkozástani szempontok figyelembevételével – meghatározzák a leginkább rászoruló személyek részére történő élelmiszerosztásra vonatkozó célkitűzéseiket és prioritásaikat. Ezzel összefüggésben helyénvaló lenne, ha a tagállamok előnyben részesítenék az uniós eredetű termékeket. Végezetül a terv végrehajtásához kapcsolódó költségek megfelelő fedezetének biztosítása érdekében úgy kell rendelkezni, hogy a tagállamok dönthetnek – a programban rendelkezésre bocsátott források keretein belül – a kijelölt szervezetek bizonyos, az adminisztrációval, a szállítással és a tárolással kapcsolatos költségeinek visszatérítéséről.

(10) A tagállamoknak el kell végezniük a megfelelő adminisztratív és fizikai ellenőrzéseket, és szabálytalanságok esetén szankciókat kell alkalmazniuk annak érdekében, hogy az éves terv az alkalmazandó szabályokkal összhangban kerüljön végrehajtásra.

(11) Az 1234/2007/EK rendelet 27. cikke hatásköröket ruház rá a Bizottságra az említett cikk egyes rendelkezéseinek végrehajtása érdekében.

(12) A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének következtében az 1234/2007/EK rendelet 27. cikke szerinti program működtetésére vonatkozóan a Bizottságra ráruházott hatáskört ezért hozzá kell igazítani az Európai Unió működéséről szóló szerződés („Szerződés”) 290. és 291. cikkéhez.

(13) A Bizottságnak a Szerződés 290. cikkével összhangban hatáskörrel kell rendelkeznie felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására az 1234/2007/EK rendelet 27. cikkében foglalt egyes nem alapvető rendelkezések kiegészítése vagy módosítása

---

[7] HL L 209., 2005.8.11., 1. o.

érdekében. Meg kell határozni azokat a rendelkezéseket, amelyek esetében ez a hatáskör gyakorolható, valamint a felhatalmazásra vonatkozó feltételeket.

(14) Az 1234/2007/EK rendelet 27. cikke valamennyi tagállamban történő egységes végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottságot a Szerződés 291. cikkével összhangban fel kell hatalmazni végrehajtási jogi aktusok elfogadására. A Bizottságnak végrehajtási aktusok révén el kell fogadnia az egységes alkalmazáshoz szükséges intézkedéseket, összhangban a [...]-i, XX/XXXX/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet rendelkezéseivel.

(15) Az éves tervek elfogadására vonatkozó hatékonyság és átláthatóság biztosítása érdekében a Bizottságnak végrehajtási jogi aktusok révén el kell fogadnia a tervek elfogadására és felülvizsgálatára vonatkozó eljárásokat. Ugyanebből az okból végrehajtási jogi aktusok révén el kell végezni az éves tervek elfogadását és – amennyiben szükséges – felülvizsgálatát is.

(16) Annak érdekében, hogy a tagállamoknak a programban való részvételre, illetve annak végrehajtására koherens és hatékony keret álljon rendelkezésére, indokolt, hogy a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el az éves tervbe beépítendő kiegészítő elemek, a termékekkel való ellátásra vonatkozó szabályok és az intervenciós termékek kivonása során (a tagállamok közötti átadást is beleértve) alkalmazandó eljárások és határidők meghatározására.

(17) A tagállamok által benyújtandó információk összehasonlíthatósága érdekében a Bizottságnak végrehajtási jogi aktusok révén el kell fogadnia a nemzeti élelmiszer-osztási programok és a program végrehajtásáról szóló éves jelentések formátumára vonatkozó szabályokat.

(18) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a karitatív szervezetek bizonyos kiadásait a program keretében támogatható költségnek ismerhessék el. Annak biztosítása érdekében, hogy ez a lehetőség a tagállamokban egységesen valósulhasson meg, szükséges, hogy a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el az említett költségek visszatérítésére vonatkozó közös részletes szabályokról, beleértve a határidőket és a pénzügyi felső határokat is.

(19) Annak biztosítása érdekében, hogy a pályázati felhívásokat a tagállamokban egységes szabályok alapján tegyék közzé, a Bizottságnak végrehajtási jogi aktusokat kell elfogadnia a pályázati felhívásra vonatkozó feltételek és az élelmiszerekre és azok leszállítására alkalmazandó feltételek tekintetében.

(20) Annak biztosítása érdekében, hogy a felügyeleti rendszer különböző elemeinek teljesítményszintje összehangolt legyen, a Bizottságnak végrehajtási jogi aktusokat kell elfogadnia a tagállamok ellenőrzési kötelezettségeire vonatkozó szabályok tekintetében.

(21) Annak biztosítása érdekében, hogy a tervet a tagállamok hatóságai egységes módon hajtsák végre, valamint együttműködésük megkönnyítése érdekében indokolt, hogy a Bizottság végrehajtási szabályokat fogadjon el a következők meghatározására: a kifizetésekre vonatkozó eljárások és határidők, beleértve a be nem tartásukért kiszabott csökkentéseket is, valamint a számviteli rendelkezések és a nemzeti intervenciós

hatóságok által végrehajtandó feladatok, a tagállamok közötti átadás esetét is beleértve.

(22) A 1290/2005/EK és 1234/2007/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1290/2005/EK rendelet 3. cikkének (1) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

„g) az 1234/2007/EK rendelet 27. cikke szerinti, az Unió leginkább rászoruló személyei számára történő élelmiszerosztás programja."

2. cikk

Az 1234/2007/EK rendelet a következőképpen módosul:

(1) A rendelet az alábbi új, 4a. cikkel egészül ki:

„4a. cikk

[Felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok elfogadása]

A Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására szóló hatáskörrel történő felruházása esetén a 196a. cikkben említett eljárással összhangban jár el.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok elfogadására szóló hatáskörrel történő felruházása esetén a 196b. cikkben említett eljárással összhangban jár el."

(2) A II. rész I. címe I. fejezete II. szakaszának IV. alszakasza a következőképpen módosul:

(a) A 27. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„27. cikk
Az Unió leginkább rászoruló személyei részére történő élelmiszerosztás programja

1. Létrehozásra kerül az Unió leginkább rászoruló személyei számára a tagállamok által kijelölt szervezeteken keresztül történő élelmiszerosztást lehetővé tevő program. Ebből a célból az intervenciós készletekből termékeket kell rendelkezésre bocsátani, vagy ha nem állnak rendelkezésre élelmiszerosztásra alkalmas intervenciós készletek, élelmiszereket kell beszerezni a piacról.

Az első bekezdésben említett program alkalmazásában „leginkább rászoruló személyek" az olyan természetes személyek (egyének, vagy e személyekből álló családok vagy csoportok), akiknek szociális és pénzügyi rászorultságát az illetékes nemzeti hatóságok által elfogadott támogathatósági kritériumok alapján megállapították, illetve elismerték,

vagy a karitatív szervezetek által alkalmazott és az illetékes hatóságok által jóváhagyott kritériumok szerint megítélték.

2. Az (1) bekezdés szerinti programban részt venni kívánó tagállamok élelmiszer-osztási programot nyújtanak be a Bizottsághoz, mely a következőket tartalmazza:

   (a) a program fő jellemzőinek és célkitűzéseinek részletes ismertetése;

   (b) a kijelölt szervezetek;

   (c) az évente szétosztandó élelmiszer-mennyiség iránti kérelem és más releváns információk.

   A tagállamok az élelmiszereket objektív kritériumok alapján, a tápérték és a szétosztásra való alkalmasság figyelembevételével választják ki. Ebből a célból a tagállamok előnyben részesíthetik az uniós eredetű élelmiszereket.

3. A tagállamoknak a (2) bekezdés első albekezdésével összhangban közölt kérelmei és más relevánsnak ítélt információk alapján a Bizottság éves terveket fogad el.

   Valamennyi éves terv megállapítja az Unió által az adott évre előirányzott források tagállamok közötti elosztását.

   Ha az éves tervben szereplő termékek nem állnak rendelkezésre intervenciós készlet részeként abban a tagállamban, amelyben azokra szükség van, akkor az éves terv rendelkezik azok átadásáról olyan tagállamból, amelyben azok intervenciós készlet részeként rendelkezésre állnak.

   Az éves terv a végrehajtását érintő fejlemények fényében módosítható.

4. Az (1) bekezdésben említett, a tagállamok által kijelölt szervezetek nem lehetnek kereskedelmi vállalkozások.

   Az élelmiszereket ingyenesen kell az említett szervezetek rendelkezésére bocsátani.

   A leginkább rászoruló személyek részére történő élelmiszerosztás:

   (a) ingyenes; vagy

   (b) olyan áron történik, amely semmi esetben sem haladja meg az intézkedést végrehajtó kijelölt szervezetnél felmerülő, a (7) bekezdés második albekezdésének a) és b) pontja alapján fedezhető költségeken kívüli költségek által indokolt szintet.

5. A programban részt vevő tagállamok:

(a) éves jelentést nyújtanak be a Bizottsághoz a program végrehajtásáról;

(b) megfelelő időben tájékoztatják a Bizottságot az élelmiszer-osztási programok végrehajtását érintő fejleményekről.

6. A program keretében támogatható költségeket az Unió finanszírozza. Ez a finanszírozás nem haladhatja meg az 500 millió EUR-t költségvetési évente.

7. A program keretében támogatható költségek:

(a) az intervenciós készletekből rendelkezésre bocsátott termékek költségei;

(b) a piacról beszerzett élelmiszerek költségei, valamint

(c) szükség esetén az intervenciós készletekből származó termékek tagállamok közötti szállításának költségei.

Az egyes tagállamok számára az éves terv végrehajtására rendelkezésre álló pénzügyi források keretében a nemzeti illetékes hatóságok a következő költségeket tekinthetik támogathatónak:

(a) az élelmiszereknek a kijelölt szervezetek raktáraiba történő szállításának költségei;

(b) a kijelölt szervezeteknél felmerülő következő költségek azon része, amely közvetlenül a terv végrehajtásához kapcsolódik:

i. adminisztratív költségek;

ii. a kijelölt szervezetek raktárai és a végső elosztóhelyek közötti szállítási költségek, valamint

iii. tárolási költségek.

8. A tagállamok elvégzik az adminisztratív és fizikai ellenőrzéseket annak biztosítására, hogy a terv végrehajtása az alkalmazandó szabályoknak megfelelően történjen, és meghatározzák a szabálytalanságok esetén alkalmazandó szankciókat.

9. Az „európai uniós támogatás” kifejezést az Európai Unió jelképével együtt egyértelműen fel kell tüntetni a program keretében szétosztott élelmiszerek csomagolásán és az elosztó pontokon is.

10. Az uniós program nem érinti az uniós jognak megfelelő olyan egyéb nemzeti programokat, amelyek alapján a leginkább rászoruló személyek részére élelmiszerosztásra kerül sor.

* HL L 243., 2006.9.6., 47. o.”

(b) A szöveg a következő 27a. és 27b. cikkel egészül ki:

„27a. cikk

Az élelmiszer-osztási program nem alapvető fontosságú elemei

1. A 27. cikkben említett program költségvetésének hatékony felhasználása érdekében a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén meghatározza a források tagállamok közötti elosztásának kiszámítására szolgáló módszert, többek között az intervenciós készletek elosztásának és a piacon történő élelmiszervásárlásra rendelkezésre álló pénzügyi eszközök elosztásának módját. Ezenkívül meghatározza az intervenciós készletekből rendelkezésre bocsátott készletek könyv szerinti értékét, valamint a forrásoknak az éves terv felülvizsgálatát követő, tagállamok közötti újbóli elosztásának módszerét.

2. A 27. cikk szerinti programhoz rendelt költségvetés hatékony felhasználásának biztosítása érdekében, valamint a résztvevők jogainak és kötelezettségeinek védelmében a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén az élelmiszer-osztási programok végrehajtásával kapcsolatos összes műveletre vonatkozóan pályázati eljárások alkalmazását előíró rendelkezéseket, a pályázati eljárásokban résztvevők által letétbe helyezendő biztosítékokról szóló, valamint a tagállamok által – különösen a termékek intervenciós készletből való kivonására vonatkozó határidők be nem tartása és az éves terv végrehajtása során felmerülő komoly hiányosságok és szabálytalanságok esetén – alkalmazandó szankciókról, csökkentésekről és kizárásokról szóló rendelkezéseket fogad el.

27b. cikk

Az élelmiszer-osztási program egységes végrehajtása

1. A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén rendelkezéseket fogad el a 27. cikkben említett éves terv és a nemzeti élelmiszer-osztási programok egységes végrehajtására vonatkozóan. Az említett aktusok az alábbiakra terjednek ki:

   a) az éves tervek elfogadására és felülvizsgálatára vonatkozó részletes szabályok és eljárások, valamint az alkalmazandó határidők;

   b) az éves tervek elfogadása és felülvizsgálata;

   c) az éves tervbe beépítendő kiegészítő elemekről, az élelmiszerekkel való ellátás szabályairól, valamint az intervenciós termékek kivonására alkalmazandó eljárásokról és határidőkről és a tagállamok közötti átadásról szóló rendelkezések;

   d) a program végrehajtásáról szóló éves jelentések, valamint a nemzeti élelmiszer-osztási programok formátumára vonatkozó rendelkezések;

e) a 27. cikk (7) bekezdésének második albekezdésében meghatározott költség-visszatérítésre alkalmazandó részletes szabályok, beleértve a pénzügyi felső határokat és a határidőket is;

f) a pályázati felhívásokra vonatkozó egységes feltételek, beleértve az élelmiszerekre és az azok leszállítására alkalmazandó feltételeket is;

g) a tagállamok által végrehajtandó adminisztratív és fizikai ellenőrzésekre vonatkozó rendelkezések;

h) a kifizetési eljárásokra és határidőkre, valamint az azok be nem tartása esetén alkalmazandó csökkentésekre, a számviteli rendelkezésekre, a tagállamok közötti átadás eljárásaira – beleértve az érintett nemzeti intervenciós hatóságok által elvégzendő feladatok leírását is – vonatkozó egységes rendelkezések;

i) egységes feltételek a 27. cikk (9) bekezdésének végrehajtásához."

(3) A 184. cikk a következő 9. ponttal egészül ki:

„9. legkésőbb 2014. december 31-ig – megfelelő javaslatok kíséretében – az Európai Parlament és a Tanács részére a 27. cikk szerinti, az Unió leginkább rászoruló személyei részére történő élelmiszerosztás programjának alkalmazásáról."

(4) A VII. rész I. fejezete az alábbi 196a. és 196b. cikkel egészül ki:

„196a. cikk

Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok

1. A Bizottság határozatlan időre szóló felhatalmazást kap az e rendeletben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.

A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

2. Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az (1) bekezdésben említett felhatalmazást.

Az az intézmény, amely belső eljárást indított annak eldöntése érdekében, hogy vissza kívánja-e vonni a felhatalmazást, a végső határozat meghozatala előtt ésszerű időn belül tájékoztatja arról a másik intézményt és a Bizottságot, megjelölve az esetleges visszavonás tárgyát képező felhatalmazást, valamint a visszavonás lehetséges indokait.

A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat haladéktalanul vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő,

felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét. A határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ki kell hirdetni.

3. Az Európai Parlament és a Tanács az értesítés napját követő két hónapos időtartamon belül kifogást emelhet a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ezen időtartam egy hónappal meghosszabbodik.

   Amennyiben a fenti határidő leteltéig sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem kifogásolja a felhatalmazáson alapuló jogi aktust, azt az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ki kell hirdetni, és az aktus a benne meghatározott időpontban hatályba lép.

   A felhatalmazáson alapuló jogi aktus az említett határidő vége előtt is kihirdethető az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, és hatályba léphet, ha az Európai Parlament és a Tanács egyaránt arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem kíván kifogást emelni.

   Ha az Európai Parlament vagy a Tanács kifogást emel valamely felhatalmazáson alapuló jogi aktussal szemben, a szóban forgó jogi aktus nem lép hatályba. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen kifogást emelő intézmény a kifogást megindokolja.

196b. cikk

Végrehajtási jogi aktusok

1. Az e rendeletben említett végrehajtási jogi aktusok Bizottság általi elfogadására a XX/XXXX/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet X. cikke szerinti eljárás vonatkozik.

2. A Bizottság munkáját az 1234/2007/EK tanácsi rendelet 195. cikkével létrehozott, a mezőgazdasági piacok közös szervezésével foglalkozó irányítóbizottság segíti."

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő hetedik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt […]

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
Az elnök	*Az elnök*

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

Fichefin/478963rev2 (FB/nh) 6.5.2011.1

DÁTUM: 2011.9.27.

1.	KÖLTSÉGVETÉSI MEGNEVEZÉS: 05 02 04 01	ELŐIRÁNYZATOK: 500 millió EUR, 2011-es költségvetés 500 millió EUR, 2012-es költségvetési tervezet
2.	CÍM: Módosított javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács …/…/EU rendelete az 1290/2005/EK és 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek az Unió leginkább rászoruló személyei részére történő élelmiszerosztás tekintetében történő módosításáról	
3.	JOGALAP: Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 42. cikke, 43. cikkének (2) bekezdése és 175. cikkének (3) bekezdése	
4.	CÉLKITŰZÉSEK: A javasolt szabályok célja az Unió leginkább rászoruló személyei részére történő élelmiszerosztás programjára vonatkozó új rendelkezések végrehajtása	

5.	PÉNZÜGYI HATÁSOK	12 HÓNAPOS IDŐSZAK (millió EUR)	FOLYÓ PÉNZÜGYI ÉV (millió EUR)	KÖVETKEZŐ PÉNZÜGYI ÉV (millió EUR)
5.0	KIADÁSOK - AZ EU-KÖLTSÉGVETÉS TERHÉRE (VISSZATÉRÍTÉSEK/INTERVENCIÓK) - A NEMZETI HATÓSÁGOK TERHÉRE - EGYÉB	500	-	-
5.1	BEVÉTELEK - AZ EU SAJÁT FORRÁSAI (LEFÖLÖZÉSEK/VÁMOK) - NEMZETI SZINTŰ BEVÉTELEK	-	-	-

		2010	2011	2012	2013
5.0.1	BECSÜLT KIADÁSOK			500	500
5.1.1	BECSÜLT BEVÉTELEK	-	-	-	-

5.2	SZÁMÍTÁS MÓDJA: -	
6.0	FINANSZÍROZHATÓ-E A PROJEKT A FOLYÓ KÖLTSÉGVETÉS VONATKOZÓ ALCÍMÉBEN SZEREPLŐ ELŐIRÁNYZATOKBÓL?	~~IGEN~~/NEM
6.1	FINANSZÍROZHATÓ-E A PROJEKT A FOLYÓ KÖLTSÉGVETÉS ALCÍMEI KÖZÖTTI ÁTCSOPORTOSÍTÁSSAL?	~~IGEN~~/NEM
6.2	SZÜKSÉG LESZ-E PÓTKÖLTSÉGVETÉSRE?	~~IGEN~~/NEM
6.3	SZÜKSÉG LESZ-E ELŐIRÁNYZATOK BEVEZETÉSÉRE A JÖVŐBENI KÖLTSÉGVETÉSEKBE?	IGEN/~~NEM~~

ÉSZREVÉTELEK:
A javaslat 500 millió EUR összegű éves költségvetési felső határt tartalmaz.